

Η Δράσις
11/11/1972

“ Η Δ

“Ενας χρόνος από τὸ χαμό του **ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΑΛΜΟΣ**

“Ενας χρόνος συμπληρώνεται τὴν ἐβδομάδα αὐτὴ ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη τοῦ 1971 πού ἄφηγε γιὰ πάντα τὰ ἐγκόσμια καὶ πρό παντός τὰ «ἀθάνατα Χανιά», ὅπως ὁ ἴδιος τ’ ἀποκαλοῦσε, ἀξέχαστος καὶ γραφικὸς τύπος τῶν Χανίων. Ἄντωνιος Μάλμος.

Ὁ θάνατός του ὑπῆρξε ἓνα δυσαναπλήρωτο κενό, γιὰ τὸν πνευματικὸ κόσμο τῶν Χανίων. Πολλοί, ἀπὸ τὴν ἡμέρα τοῦ θανάτου του, ἔγνοιωσαν αἰσθητὰ τὴν παντοτεινὴ του ἀπουσία.

Γόνος τῆς Ἱταλικῆς οἰκογενείας τῶν Μάλμο τῆς Σικελίας. Λόγοι ἀγνωστοί σ’ ἐμᾶς ἀνάγκασαν τὴν οἰκὸν ἐνεῖν τῆς

ἀξέχαστου Χανιώτη βιβλιόφιλου, Ἄντωνη Μάλμου, νὰ μετοικήσῃ στὴν Κρήτη. Ὁ ἴδιος ἐγεννήθη — ὅπως ἔλεγε — στὴν συνοικία Κάτω Κοῦμ. Καπὶ καὶ πάντοτε ὑπερηφανεύετο γιὰ τὸν τόπο τῆς γεννήσεώς του. «Τὰ Χανιά δὲν τ’ ἀλλάζω μὲ τίποτα. Ἐάν μὲ ἀναγκάσουν νὰ φύγω ἀπὸ τὰ Χανιά, λίγες θάναί οἱ μέρες μου. Θὰ πρέπει νὰ τῶχετε καὶ χημά σας ὅτι γεννηθήκατε ἐδῶ». Αὐτὰ τὰ λόγια ἔλεγε σὲ κάθε ντόπιο ἢ ξένο ἐπισκέπτη τῆς φτωχικῆς ἀλλὰ πολυτίμου πνευματικῆς γωνιάς του, τῆς «Μαλμεῖου Βιβλιοθήκης Χανίων».

Σὰν κόρη ὀφθαλμοῦ φύλα-

γε καὶ ἐπροστάτευε τὰ πολῦτιμα κατὰ καιροὺς ἀποκτήματα τῆς βιβλιοθήκης του.

Ὁ φτωχὸς ἀλλὰ μανιώδης συλλέκτης, δὲν ἐδέχετο διαπραγματεύσεις καὶ ἀπέκρουε κάθε συζήτησιν γύρω ἀπὸ τὴν πώλησι τῶν βιβλίων του. Κανένα ἀπὸ τὰ σπάνια χειρόγραφα καὶ χαλκογραφίες (ἄραγε τί ἔγιναν αὐτά;) ἦτο διατεθειμένος νὰ πωλήσῃ παρά τὸ γεγονός ὅτι εἶχε ἀνάγκη καὶ τῆς δραχμῆς ἀκόμη.

Ἐπὶ μισὸ καὶ πλέον αἰῶνα (τὸ 1927 συνέστησε ἐπίσημα τὴν Μάλμειο Βιβλιοθήκη) μάζευε σὰν τὸ ἐργατικὸ μυρμηγκι, ὅτι, ἄξιον λόγου καὶ πνευματικῆς ἀξίας πρᾶγμα εὑρίσκει. Ἀποτέλεσμα τῶν μακροχρονίων αὐτῶν ἀγώνων του ἦτο νὰ δημιουργήσῃ μιὰ ἀξιόλογη βιβλιοθήκη καὶ πινακοθήκη, στερούμενος πολλὰς φορές τὰ ἀναγκαῖα πράγματα, γιὰ νὰ διαθέσῃ τὰ λίγα χρήματα πού εἰσέπραττε ἀπὸ τὰ ἐνοικιαζόμενα δωμάτια τῆς οἰκίας του, στὴν ἀγορὰ βιβλίων καὶ πινάκων. Γιατί, ὡς γνωστόν κανένα ἄλλο πόρο δὲν εἶχε ἀλλὰ οὔτε καὶ καμμία ἀπολύτως βοήθεια ἢ ἐπιχορήγησι.

Ὡς χαρακτηρὰς ἦτο ἀριστος. Ἀγκάλιαζε μὲ τὴν ἰδιαστοργὴ καὶ καλωσύνη ὅλους. Καὶ τοὺς δικούς του καὶ τοὺς ξένους καὶ τοὺς φίλους καὶ τοὺς ἐχθρούς. Πονοῦσε μὲ τὴν δυστυχία τους καὶ χαιρόταν μὲ τὴν προκοπὴ τους.

Τὸ χῶμα τοῦ Καθολικοῦ Νεκροταφείου Χανίων πού τὸν σκεπάζει, ἄς τὸν συντροφεύη καὶ ἄς γλυκαίνει τὸν αἰώνιο ὕπνο του. Σ’ ἐμᾶς δὲ, παραμένει παντοτεινὰ χαρῆμένη στὴν μνήμη μας, ἡ ἀδολος μορφὴ του.

ΔΗΜ. ΔΙΚΤΥΝΑΙΟΣ